

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ**

Προαπαιτήσεις Επιθεώρησης AGRO 2.1, 2.2

Η QMSCERT διεξάγει Επιθεωρήσεις για ΣΟΔ σε δύο φάσεις (Φάση I & II). Ο αντικειμενικός στόχος της Φάσης I είναι η προετοιμασία και ο προγραμματισμός της Φάσης II. Στη Φάση I επιδιώκεται η κατανόηση του ΣΟΔ σχετικά με τις περιβαλλοντικές πλευρές, η συμμόρφωση του ΣΟΔ με την ισχύουσα νομοθεσία και τις σχετικές επιπτώσεις τόσο στην ποιότητα των προϊόντων όσο και στο περιβάλλον, η κατανόηση της πολιτικής, των στόχων και συγκεκριμένα η κατάσταση ετοιμότητας του οργανισμού ώστε να δεχθεί την επιθεώρηση της Φάσης II.

Η Φάση I (Stage I) πραγματοποιείται σε δύο στάδια:

Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει:

- Επιθεώρηση τεκμηρίωσης
- Αποτίμηση της τοποθεσίας του οργανισμού και της γεωργικής εκμετάλλευσης και τις ιδιαίτερες συνθήκες
- Συζήτηση ή/και συνέντευξη με το προσωπικό του οργανισμού ώστε να εξετασθεί η ετοιμότητα για τη Φάση II της επιθεώρησης,
- Κατανόηση των σημαντικών δεικτών της επίδοσης του οργανισμού ή σημαντικές πτυχές, διεργασίες, στόχους και λειτουργία του συστήματος διαχείρισης σε σχέση με τους στόχους για τα προγράμματα βελτίωσης,
- Συλλογή πληροφοριών σχετικά με:
 - τη λεπτομερή περιγραφή του πεδίου εφαρμογής,
 - τις διεργασίες του συστήματος διαχείρισης,
 - την τοποθεσία/ες του οργανισμού,
 - κανονιστικά και διοικητικά θέματα καθώς και τη συμμόρφωση με το ζητούμενο πεδίο πιστοποίησης
- Ανασκόπηση και κατανομή των διαθέσιμων μέσων για τη Φάση II καθώς και τις απαιτήσεις για τη Φάση II,
- Ανασκόπηση όλων των σημαντικών πτυχών του συστήματος διαχείρισης και των λειτουργιών του οργανισμού,
- Αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης και της διεργασίας ανασκόπησης από τη διοίκηση σε σχέση με το σχεδιασμό και την εφαρμογή.

Μια αξιολόγηση θα πραγματοποιείται από μέλη του φορέα ώστε να καθορισθεί αν κάποια και ποια από τα σημεία της Φάσης I θα πραγματοποιηθούν στην έδρα του οργανισμού. Η απόφαση θα τεκμηριώνεται και θα καταγράφεται ώστε να τηρηθεί σε αρχείο.

Το αποτέλεσμα της Φάσης I της επιθεώρησης θα τεκμηριωθεί σε μια έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει:

Αναγνώριση των σημείων που ενδέχεται να χαρακτηρισθούν ως Μη Συμμόρφωση στη Φάση II,

Αναγνώριση των αποκλίσεων οι οποίες απαιτείται να διορθωθούν μέχρι την πραγματοποίηση της Φάσης II,

Πρόταση για τον χρονικό προσδιορισμό πραγματοποίησης της Φάσης II εφόσον καθορισθούν όλες οι ημερομηνίες για την πραγματοποίηση των διορθωτικών ενεργειών για τις ταυτοποιημένες αποκλίσεις

Κάθε παρέκκλιση από τα συμφωνηθέντα στη Φάση I, ενδέχεται να επηρεάσει το σχεδιασμό και τις διευθετήσεις για τη Φάση II.

- ✓ ο οργανισμός έχει αναπτύξει και διατηρεί διαδικασίες για τον συνεχή εντοπισμό όλων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αφορούν στις λειτουργίες του,
- ✓ τεκμηριώνει τον τρόπο επιλογής των επιπτώσεων τις οποίες πρόκειται να διαχειριστεί,
- ✓ οι στόχοι (σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις) που έχει θέσει είναι μετρήσιμοι,
- ✓ έχει καθοριστεί ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου αυτών καθώς και οι υπεύθυνοι παρακολούθησης αυτών,
- ✓ έχει καθιερώσει και διατηρεί συνεχώς σε ισχύ μία διαδικασία σχετικά με την επικαιροποίηση των νομικών απαιτήσεων,
- ✓ συμμορφώνεται με την ισχύουσα (Ευρωπαϊκή, Εθνική και κατά Τόπους) νομοθεσία,
- ✓ το τεκμηριωμένο σύστημα καλύπτει όλες τις απαιτήσεις του προτύπου.

Το δεύτερο στάδιο πραγματοποιείται επιτόπου και εκτός της επαλήθευσης των ανωτέρω αφορά και στον έλεγχο:

- ✓ της τεκμηρίωσης της Ανασκόπησης του συστήματος διαχείρισης βλ. AGRO 2-1, 4.6
- ✓ της τεκμηρίωσης της παρακολούθησης και ελέγχου των αντικειμενικών στόχων,
- ✓ της τεκμηρίωσης ότι το σύστημα περιλαμβάνει τις απαραίτητες διαδικασίες/ενέργειες όπως αυτές ορίζονται στα αντίστοιχα κεφάλαια του προτύπου σχετικά με την ενημέρωση των εμπλεκόμενων στην εκμετάλλευση σε θέματα που αφορούν το σύστημα διαχείρισης, την πολιτική και τους στόχους αυτής και ότι εφαρμόζονται,
- ✓ της τεκμηρίωσης ότι όλες οι απαραίτητες οδηγίες έχουν συνταχθεί από τον Επιβλέποντα, έχουν διανεμηθεί στα εμπλεκόμενα μέρη και εφαρμόζονται,
- ✓ της τεκμηρίωσης της πραγματοποίησης των Εσωτερικών Επιθεωρήσεων και της αποτελεσματικότητας αυτών,
- ✓ της τεκμηρίωσης του τρόπου επικοινωνίας της Διοίκησης με τους συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση και με τους αρμόδιους φορείς,
- ✓ του «κλεισίματος» των Μη Συμμορφώσεων οι οποίες μπορεί να ανιχνεύθηκαν κατά την ανασκόπηση της τεκμηρίωσης.

Εάν τα παραπάνω μπορούν να διατεθούν στον φορέα μας με ταχυδρομική αποστολή, τότε η επιθεώρηση της Φάσης Ι μπορεί να γίνει στα γραφεία μας και με την απαραίτητη επικοινωνία με τον επιβλέποντα υπεύθυνο. Ο οργανισμός πρέπει να γνωρίζει ότι αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει ρίσκο για την έκβαση της Φάσης ΙΙ.

Παρατηρήσεις που πιθανόν να καταγραφούν κατά τη Φάση Ι πρέπει να «κλείσουν» μέχρι την πραγματοποίηση της επιθεώρησης της Φάσης ΙΙ. Η επαλήθευση του «κλεισίματος» των μη συμμορφώσεων θα πραγματοποιηθεί στη Φάση ΙΙ. Η Φάση ΙΙ πραγματοποιείται και πάλι επί τόπου και διεξάγεται για να αξιολογήσει την υλοποίηση/εφαρμογή του ΣΟΔ. Στόχος είναι η επιβεβαίωση ότι ο οργανισμός συνάδει με τις πολιτικές, στόχους και διαδικασίες του, συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του AGRO και επιτυγχάνει τους αντικειμενικούς στόχους του οργανισμού.

Εάν κατά την διάρκεια επιθεώρησης Φάσης Ι αναγνωρισθεί η ικανότητα από τον επικεφαλής επιθεωρητή μας, να προχωρήσουμε άμεσα και σε Φάση ΙΙ, τότε αυτό θα ανακοινωθεί στον επιθεωρούμενο οργανισμό

Σημείωση 1: Εάν η χρονική περίοδος της Φάσης Ι συμπέσει με την περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται εργασίες στην εκμετάλλευση (λίπανση, ράντισμα, πότισμα, συγκομιδή κλπ) και οι οποίες είναι δυνατό να έχουν ολοκληρωθεί πριν από την διενέργεια της Φάσης ΙΙ της επιθεώρησης τότε ο έλεγχος της εφαρμογής στις αγροτικές εκτάσεις της εκμετάλλευσης θα πραγματοποιηθεί κατά τη Φάση Ι. Σε κάθε περίπτωση, ο επιθεωρητής θα προγραμματίζει επίσκεψη σε περιόδους συγκομιδής

Σημείωση 2: Κατά τον επιτόπιο έλεγχο στις αγροτικές εγκαταστάσεις της εκμετάλλευσης ο αριθμός των παραγωγών οι οποίοι θα ελέγχονται θα ισούται κατ' ελάχιστο με την τετραγωνική ρίζα του συνολικού αριθμού των παραγωγών που συμμετέχουν στην εκμετάλλευση για κάθε καλλιέργεια της εκμετάλλευσης. Ο έλεγχος περιλαμβάνει έλεγχο τήρησης αρχείων, καταγραφών στα ημερολόγια αγρού, καθώς και συνέντευξη με τους παραγωγούς. Κατ' ελάχιστο στο 30% της τετραγωνικής ρίζας θα γίνεται επιτόπιος έλεγχος και όχι σε λιγότερο από 3 παραγωγούς. Σε κάθε περίπτωση

- ο επιτόπιος έλεγχος δεν θα είναι μικρότερος της τετραγωνικής ρίζας του συνόλου των παραγωγών
- από έτος σε έτος και καθ' όλη την διάρκεια της πιστοποίησης το δείγμα δεν θα είναι επαναλαμβανόμενο
- δεν θα επιθεωρούνται στον αγρό περισσότεροι από 5 παραγωγοί ημερησίως από έναν επιθεωρητή
- ο έλεγχος θα περιλαμβάνει εγκαταστάσεις που εμπλέκονται στη συσκευασία/τυποποίηση
- Ο ΦΠ θα λαμβάνει δείγμα για ανάλυση υπολειμμάτων ΦΠΠ σε ποσοστό 20% επί του αριθμού αναλύσεων που υποχρεούται να πραγματοποιεί η γεωργική εκμετάλλευση για κάθε καλλιέργεια εντός του πεδίου πιστοποίησης. Το δείγμα θα λαμβάνεται με βάση ανάλυση επικινδυνότητας και οι αναλύσεις θα πραγματοποιούνται σε διαπιστευμένο εργαστήριο.
- Ο ΦΠ δύναται να προβεί σε επιπλέον λήψη δείγματος προς ανάλυση ΦΠΠ βάσει της Ανάλυσης Επικινδυνότητας που έχει τεκμηριώσει και εφαρμόζει και της τροποποίησης της Κατευθυντήριας Οδηγίας.
- Η επιθεώρηση και η έκθεση εισήγησης ανά καλλιέργεια θα τεκμηριώνεται ως πλήρης, μόνο εάν η εκμετάλλευση έχει ολοκληρώσει το πρόγραμμα των αναλύσεων της καλλιέργειας

Η επιθεώρηση επιτήρησης αφορά το 80% της τετραγωνικής ρίζας των παραγωγών. Σε περίπτωση που μεταξύ επιθεωρήσεων ο αριθμός των νεο-εγγεγραμμένων παραγωγών ξεπεράσει το 25% του υπάρχοντος αριθμού, διεξάγεται επιθεώρηση αξιολόγησης.

Τα παρακάτω σημεία θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να αποδεικνύονται κατά την επιθεώρηση του Συστήματός σας.

1. Μορφή της Γεωργικής Εκμετάλλευσης:

- ✓ οργανωτικό σχήμα της εκμετάλλευσης (Φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο ή Ομάδα Προσώπων),
- ✓ σχέση των παραγωγών με την εκμετάλλευση,
- ✓ τρόπος τεκμηρίωσης της σχέσης των συμμετεχόντων ή των παραγωγών με την εκμετάλλευση,
- ✓ κατάσταση (λίστα) των συμμετεχόντων ή/και των παραγωγών με τους οποίους συναλλάσσεται η εκμετάλλευση εντός του πεδίου εφαρμογής της και οι οποίοι δεν ανήκουν στο οργανωτικό σχήμα της εκμετάλλευσης,
- ✓ εξασφάλιση ότι όλα τα αγροτεμάχια των παραγωγών που ανήκουν στο ΣΟΔ έχουν εγγραφεί στο ΣΟΔ
- ✓ με ποιο τρόπο λαμβάνονται οι αποφάσεις (ποιοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην λήψη αποφάσεων),
- ✓ από ποιους και πώς κοινοποιούνται οι αποφάσεις στους συμμετέχοντες.

2. Επιβλέπων της Γεωργικής Εκμετάλλευσης:

- ✓ Σχέση συνεργασίας με την εκμετάλλευση (στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι ο χρόνος ενασχόλησής του με τα θέματα διαχείρισης του συστήματος της εκμετάλλευσης είναι ικανοποιητικός).
- ✓ Η σύμβαση ανάθεσης των αρμοδιοτήτων του επιβλέποντα της Γεωργικής Εκμετάλλευσης αφορά σε φυσικό πρόσωπο και όχι σε σύμπραξη π.χ. εταιρία Γεωπόνων.

- ✓ Ο Επιβλέπων να είναι ΠΕ με εκπαίδευση AGRO 2.1-2.2 τουλάχιστον 20 ωρών και τουλάχιστον διετή επαγγελματική εμπειρία, να είναι ενταγμένος σε μητρώο του AGROCERT και να είναι στην επίβλεψη του μέχρι 300 στρέμματα θερμοκηπιακών καλλιεργειών, 10.000 στρέμματα ετήσιων καλλιεργειών, 4.000 στρέμματα δένδρων καλλιεργειών και 1.500 στρέμματα αμπέλου.

3. **Σύμβουλος Γεωργικής Εκμετάλλευσης.** Εφόσον χρησιμοποιείται από τη Γεωργική Εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει πτυχίο ΠΕ Γεωπόνου, 20 ώρες κατάρτιση στο AGRO 2.1-2.2 ή/και τα κριτήρια (που θα καθοριστούν/καθορίζονται) από σχετικό ΦΕΚ/απόφαση του αρμόδιου υπουργείου
4. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται πολλαπλασιαστικό υλικό το οποίο υπάρχει δυνατότητα να έχει παραχθεί με τεχνικές Γενετικής Τροποποίησης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με πιστοποιητικό εργαστηρίου ή με σαφή δήλωση της παραγωγού εταιρίας ότι η συγκεκριμένη παρτίδα ΔΕΝ προέρχεται από γενετική τροποποίηση.
5. Το σύστημα εσωτερικών επιθεωρήσεων να εφαρμόζεται πλήρως και να έχει διεξαχθεί μία πλήρης εσωτερική επιθεώρηση σε όλες τις διαδικασίες, τα σχέδια διαχείρισης και το ΣΟΔ.
Σημείωση: Θα πρέπει να τεκμηριώνεται ακόμα ότι οι επιθεωρητές δεν επιθεωρούν τη δική τους εργασία.
6. Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες όταν το απαιτεί το πρότυπο.
7. Υπάρχουν αρχεία τεκμηρίωσης της εφαρμογής μιας καλλιεργητικής περιόδου για το ΣΟΔ και για κάθε παραγωγό, δηλαδή πλήρης εφαρμογή για την περίοδο μεταξύ ΔΥΟ συγκομιδών ή τριών μηνών σε περίπτωση καλλιεργειών που ολοκληρώνονται σε χρόνο μικρότερο του έτους.
8. Οι περιβαλλοντικές πλευρές και επιπτώσεις έχουν αναγνωρισθεί. Οι Αντικειμενικοί Στόχοι έχουν καθιερωθεί και τεκμηριωθεί, είναι μετρήσιμοι και υπάρχουν στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν τη μέχρι τώρα πορεία τους.
9. Υπάρχει ένα Πρόγραμμα Βελτίωσης το οποίο παραπέμπει στα επιμέρους σχέδια διαχείρισης όπως αυτά αναφέρονται στον Πίνακα 1 του προτύπου AGRO 2.2.
10. Έχει πραγματοποιηθεί μία (κατ' ελάχιστο) Ανασκόπηση του Συστήματος από την Ανώτατη Διοίκηση.
11. Όλο το προσωπικό έχει ενημερωθεί για το ΣΟΔ και τους στόχους του οργανισμού σας και έχει διεξαχθεί σχετική εκπαίδευση.
12. Το σύστημα εσωτερικών επιθεωρήσεων εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του ΣΟΔ

Η Διοίκηση της Εκμετάλλευσης έχει καθιερώσει συγκεκριμένα κριτήρια μέσω των οποίων ελέγχει τη συμμόρφωση των συμμετεχόντων (είτε είναι μέλη αυτής είτε είναι υπεργολάβοι) ως προς τις απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων ενεργειών όταν δεν ικανοποιούνται τα κριτήρια αυτά. Η δέσμευση του συμμετέχοντα ή του υπεργολάβου ως προς τις απαιτήσεις της Γεωργικής Εκμετάλλευσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται. Αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις θα γίνονται στο 10% των πιστοποιημένων οργανισμών μετά από αξιολόγηση.

Οι πιθανές μη συμμορφώσεις που τεκμηριώνονται από τον φορέα μας κατά την επιθεώρηση πιστοποίησης, και οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να ολοκληρώνονται σε διάστημα 3 μηνών από την ταυτοποίηση τους.

Σε περίπτωση αποχώρησης από την πιστοποίηση κατά τη διάρκεια της πιστοποίησης, η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει:

1. Να καταγγείλει εγγράφως το συμβόλαιο πιστοποίησης
2. Να ενημερώσει σχετικά τον AGROCERT αναφέροντας τους λόγους αποχώρησης και το όνομα του φορέα πιστοποίησης στον οποίο πρόκειται να ενταχθεί
3. Να υποβάλλει αίτηση στο νέο φορέα

Δεν μπορεί να ξεκινήσει διαδικασία ένταξης σε νέο φορέα

1. ενώ έχει προγραμματισθεί επιθεώρηση μέσα σε διάστημα 15 ημερών
2. ενώ εκκρεμούν διαδικασίες αξιολόγησης ευρημάτων επιθεώρησης, χημικών αναλύσεων, επιβολής κυρώσεων πριν την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης
3. ενώ υφίσταται κύρωση απαγόρευσης χρήσης των σχετικών όρων, ενδείξεων και σημάτων σχετικά με το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης